

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 5 april 2012

inzake Belgische covered bonds en inzake maatregelen ter vergemakkelijking van mobilisering van schuldvorderingen

(CON/2012/28)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 14 februari 2012 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Nationale Bank van België (NBB), zulks in naam van het Belgische Ministerie van Financiën om een advies inzake drie ontwerpen van wettelijke bepalingen (hierna gezamenlijk de ‘voorstellen’) namelijk: (1) een wetsontwerp tot invoering van een wettelijke regeling voor Belgische covered bonds (hierna het ‘wetsontwerp betreffende Belgische covered bonds’; (2) een ontwerp van Koninklijk Besluit betreffende de uitgifte van Belgische covered bonds door kredietinstellingen naar Belgisch recht (hierna het ‘ontwerp van Koninklijk Besluit’); en (3) een wetsontwerp betreffende diverse maatregelen ter vergemakkelijking van de mobilisering van schuldvorderingen in de financiële sector (hierna het ‘wetsontwerp betreffende de mobilisatie van schuldvorderingen’).

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het derde, vijfde en zesde streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen¹, aangezien de wetsontwerpen betrekking hebben op de NBB, betalings- en afrekeningssystemen, alsook op voorschriften voor financiële instellingen, voor zover die van wezenlijke invloed zijn op de stabiliteit van financiële instellingen en markten. Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Doel van de ontwerpregeling

1.1 De voorstellen beogen een alomvattende juridische regeling onder Belgisch recht in te voeren ter uitgifte van covered bonds die stroken met Europese wetgeving², teneinde de herfinanciering van

¹ PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

² Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PB L 302 van 17.11.2009, blz. 32) en Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PB L 177 van 30.6.2006, blz. 1)

kredietinstellingen te vergemakkelijken, terwijl tegelijkertijd een passend juridisch mechanisme wordt vastgelegd ter bescherming van de houders van deze nieuwe schuldinstrumenten³.

- 1.2 Het wetsontwerp betreffende Belgische covered bonds stipuleert: (a) de instellingen die Belgische covered bonds mogen uitgeven, i.e. alle kredietinstellingen naar Belgisch recht⁴ en de aanvullende vergunningsvereisten om een dergelijke werkzaamheid te mogen uitoefenen⁵; (b) de categorieën activa die in aanmerking komen voor opname in de cover pool van Belgische covered bonds⁶, de aard van de cover pool als een afzonderlijke pool van activa van de emittent, gescheiden van zijn algemene activa maar zonder afzonderlijke rechtspersoonlijkheid die op de balans van de emittent opgenomen blijven en die uitsluitend voor de terugbetaling van de houders van Belgische covered bonds worden gereserveerd⁷; en (d) de regeling voor het beheer van de afzonderlijke activapool, de voorwaarden voor de benoeming van portfoliobeheerders en hun bevoegdheden⁸. Voorts, adresseert het wetsontwerp betreffende Belgische covered bonds de gevolgen van het openen van een faillissementsprocedure ten aanzien van de emittent van covered bonds⁹, met name ten aanzien van de rechten van de houders van covered bonds en hun preferentiële behandeling. Indien de emittent failliet gaat, dienen de houders van covered bonds een claim te hebben op de opbrengst van de realisatie van activa van de cover pool in voorrang op alle schuldeisers van de uitgevende instelling, al dan niet gedekt¹⁰.

Nadere bepalingen met betrekking tot de activa uit de cover pool worden in het ontwerp van Koninklijk Besluit behandeld¹¹. Het ontwerp van Koninklijk Besluit omvat tevens specifieke bepalingen betreffende het register van cover pool activa, de bevoegdheid van NBB om de hoeveelheid covered bonds die een specifieke instelling mag uitgeven aan een maximum te binden en de taken van een portfolio monitor¹².

Tenslotte, het wetsontwerp betreffende de mobilisering van schuldvorderingen behandelt een aantal technische kwesties om in de praktijk het mobiliseren van voldoende kredietvorderingen mogelijk te maken¹³.

3 Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp betreffende Belgische covered bonds, blz. 1.

4 Het wetsontwerp betreffende Belgische covered bonds zal worden ingevoegd in de Belgische Wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (hierna 'de Wet van 22 maart 1993'), in Titel II "Kredietinstellingen naar Belgisch recht".

5 Nieuwe artikelen 64/2 tot en met 64/5, 64/21 en 64/22 van de Wet van 22 maart 1993.

6 Met name, hypothecaire kredieten en kredieten op publiekrechtelijke entiteiten (nieuw artikel 64/3, §3 van de Wet van 22 maart 1993).

7 Nieuwe artikelen 64/8, §1 en 64/11 van de Wet van 22 maart 1993.

8 Nieuwe artikelen 64/12 tot en met 64/15 van de Wet van 22 maart 1993.

9 Nieuw artikel 64/16 van de Wet van 22 maart 1993.

10 Nieuw artikel 64/11 van de Wet van 22 maart 1993, met name de tweede subalinea.

11 Met name betreffen deze bepalingen: aanvullende vereisten voor cover activa, voorwaarden voor de opname van hedging instrumenten in de cover pool, de samenstelling en de waardering van cover activa, de liquiditeit van de cover pool (artikelen 3 tot en met 7).

12 Artikel 9 tot 11 van het ontwerp van Koninklijk Besluit.

13 Zie de memorie van toelichting bij het wetsontwerp betreffende de mobilisatie van kredietvorderingen, blz. 3. Daaronder vallen maatregelen zoals het wegnemen van beperkingen voor verpanding en de overdracht van vorderingen aan de toekennende instelling, welke maatregelen voortvloeien uit de wetgeving inzake overheidsaanbestedingen

2. Algemene opmerkingen

- 2.1 De ECB verwelkomt de voorstellen aangezien kredietinstellingen daardoor covered bonds kunnen uitgeven die aantrekkelijk zijn voor een brede waaier van beleggers en die hun mogelijkheden vergroten om kredietvorderingen als onderpand te benutten, waardoor kredietinstellingen hun herfinancieringsmogelijkheden kunnen versterken.
- 2.2 Het wetsontwerp betreffende covered bonds bepaalt dat kredietinstellingen hun eigen covered bonds kunnen verpanden (bijv. covered bonds die zij zelf hebben uitgegeven) voor intraday-krediet en monetaire-beleidstransacties van de NBB, zulks overeenkomstig de procedures en voorwaarden die NBB heeft vastgesteld¹⁴. Het wetsontwerp bepaalt voorts dat een kredietinstelling voor iedere afzonderlijke activapool bij de NBB minimumreserves mag aanhouden¹⁵.
- 2.3 De ECB benadrukt dat het binnen de bevoegdheid van het Eurosysteem valt om te beslissen welk onderpand en welke tegenpartijen aanvaard worden voor haar monetaire-beleidstransacties, alsook om te bepalen hoe kredietinstellingen minimumreserves bij de betrokken nationale centrale bank moeten aanhouden¹⁶.

De ECB begrijpt dat de verwijzing in het wetsontwerp naar de beleenbaarheid van eigen covered bonds als onderpand¹⁷ uitsluitend maximale rechtszekerheid beoogt, zulks ten aanzien van de geldigheid van de aankoop en het aanhouden van eigen effecten onder Belgisch vennootschapsrecht¹⁸. Bijgevolg lijkt het niet noodzakelijk te vermelden op welke van die eigen covered bonds kan worden ingeschreven, welke kunnen worden aangekocht of aangehouden (bijv. 'met name die als onderpand aan te bieden in krediettransacties van NBB'). Deze specificatie zou idealiter geschrapt moeten worden om een verkeerde uitleg te vermijden ten aanzien van de exclusieve aard van de bevoegdheid van het Eurosysteem.

De ECB begrijpt dat het wetsontwerp de verplichtingen inzake minimumreserves die het Eurosysteem heeft opgelegd, onverlet laat en het wetsontwerp slechts een nationale implementeringsmaatregel is, waardoor individuele kredietinstellingen die bij de NBB aan te houden minimumreserves kunnen verdelen tussen verschillende rekeningen¹⁹. Om evenwel de uitsluitende bevoegdheid van het Eurosysteem op dit vlak volledig te respecteren dient de nationale wetgever de bepaling niet te expliciteren, maar zou het aan het beoordelingsvermogen van de NBB moeten worden overgelaten, behoudens de door het Eurosysteem vastgestelde vereisten.

(ontwerpartikel 3); bepaalde vereisten buiten toepassing laten waaraan tegenwerpbaarheid van verrekening ten opzichte derden is onderworpen (ontwerpartikel 6); in de context van Belgische covered bonds, de overdracht van verhaalsrechten beschermen tegen een faillissement van de overdragende partij (ontwerpartikel 8); verzekeren dat rangorde-overeenkomsten betreffende hypothecaire kredieten ten overstaan van derden automatisch afdwingbaar zijn (ontwerp artikelen 11 tot en met 17), etc....

14 Nieuw artikel 64/17, §1 van de Wet van 22 maart 1993.

15 Nieuw artikel 64/17, §3 van de Wet van 22 maart 1993.

16 Zie dienaangaande tevens ECB-Advies CON/2010/47, paragraaf 2.3.

17 Nieuw artikel 64/17, §1 van de Wet van 22 maart 1993.

18 Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp betreffende Belgische cover bonds, blz. 35.

19 Nieuw artikel 64/17, §3 van de Wet van 22 maart 1993.

Dit Advies wordt op de website van de ECB gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 5 april 2012.

[getekend]

De President van de ECB

Mario DRAGHI